

Comunicat de Presă

REALITATEA ECONOMICĂ NR. 24, EDIȚIE SPECIALĂ: în 2011 Republica Moldova a înregistrat una din cele mai mari rate de creștere economică din Europa Centrală și de Est.

10 ianuarie 2012

În anul 2011 preținsele „reforme” au servit ca scuză pentru interminabilele blocaje politice. În pofida retoricii, progresele reale ale țării au fost destul de modeste anume la capitolul reformelor-cheie. Politicienii au pierdut timp și eforturi cu reglările de conturi și nu cu problemele reale ale țării, care aproape nici nu au fost în atenția lor.

Centrul Analitic Independent EXPERT-GRUP a efectuat a patra radiografie economică anuală, prezentată în Realitatea Economică nr. 24, Ediție Specială. Scopul acesteia este de a oferi cititorilor o privire de ansamblu asupra evoluțiilor economice majore care au marcat anul 2011 și de a-i ajuta la înțelegerea mai bună a implicațiilor acestora. În actuala ediție intră cinci aspecte esențiale: 1) evaluarea riscurilor anticipate în precedenta ediție pentru 2011; 2) cele mai revelatorii 5 tendințe economice din anul 2011; 3) cele mai importante 5 succese de politică economică în anul 2011; 4) cele mai remarcabile 5 gafe de politică economică din anul 2011; și 5) cele mai pregnante 5 riscuri pentru anul 2012.

În precedenta radiografie economică, la **capitolul riscuri majore pentru anul 2011** au fost anticipate câteva aspecte importante, majoritatea prognozelor realizându-se. Astfel, deși economia moldovenească a continuat să crească, această creștere poate fi calificată ca una sclerotică. De asemenea, *am anticipat pentru 2011 creșterea deficitului bugetului de asigurări sociale de stat*. Aparent, situația a fost luată sub control, însă datele disponibile pentru primele 10 luni ale anului 2011 oricum denotă presiuni persistente, pe care guvernul încearcă să le reducă prin transpunerea unei poveri financiare tot mai mari pe angajatori și angajați. În ceea ce privește *incertitudinile legate de crearea Prezidiului Guvernului*, acesta a funcționat, după cum a și fost anticipat, ca un mecanism de control politic reciproc și nu ca unul de coordonare. În radiografia precedentă experții au intuit că în 2011, din cauza condițiilor climaterice nefaste și a scumpirii resurselor energetice, *creșterea prețurilor* ar putea să accelereze. Lucru care s-a și adevărit. A fost evidențiat și riscul de acutizare a crizei datoriilor în Europa și SUA. Într-adevăr, în Europa criza datoriilor suverane a escaladat într-atât, încât însăși existența proiectului european în forma sa actuală a fost pusă sub semnul întrebării, iar în SUA deficitul bugetar în creștere aproape că a adus țara în pragul unui faliment tehnic.

În top-ul celor 5 tendințe economice pentru anul 2011 se află creșterea economică a Moldovei cu 6,1%. Conform estimărilor EXPERT-GRUP, în 2011 Moldova s-a plasat pe locul 3 în grupul țărilor din Europa Centrală și de Est (după Estonia și Lituania) ca și rată de creștere economică (deși, după cum

am scris mai sus, aceasta a fost în mare măsură o creștere sclerotică). O altă tendință definitorie a fost *inflația anuală care va depăși 8,0%*. Înregistrând în 2011 una din cele mai puternice rate de creștere economică din Europa, Moldova probabil va deține și mai puțin onorabilul record pentru inflație. Următorul aspect care merită a fi luat în considerare este *scăderea ratei dobânzii la credite la aproape 14%*. În octombrie 2011 rata medie a dobânzii pentru creditele bancare în lei moldovenești a atins un minim istoric, 14,03% (după care în noiembrie a crescut la 14,57%). O altă tendință care a intrat în top-5 pentru anul 2011 este *scăderea deficitului bugetar*. Însă *infracțiunile și scandalurile corporative de proporții* - care de asemenea fac parte din top-5 tendințe economice - au subminat succesele la nivel macroeconomic.

În top-ul celor 5 succese de politică economică în 2011 trebuie remarcată *lansarea la 12 decembrie a negocierilor privind instituirea unei Zone de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător între Republica Moldova și Uniunea Europeană*. Un alt aspect promițător este și *intensificarea activității Curții de Conturi*, care a devenit mult mai vizibilă și a demonstrat în anul 2011 o prestație foarte bună. De asemenea, Moldova a intrat în categoria liderilor de reformă a cadrului regulator al afacerilor. Țara noastră a *urcat 18 trepte în ratingul Doing Business 2012*. În 2011 au fost adoptate și *decizii dificile, dar necesare, de privatizare a patrimoniului public*. Top-5 al succeselor de politică este încheiat de *adoptarea deciziei de aplicare a metodelor indirecte de evaluare a veniturilor și proprietarilor*, care va duce la scoaterea din umbră a veniturilor și proprietăților netaxate și va îmbunătăți echitatea fiscală.

Top-ul celor 5 gafe și eșecuri de politică economică în 2011 evidențiază *inițiativa de tăiere a salariilor administratorilor întreprinderilor publice*, calificată de EXPERT-GRUP ca populism în formă pură. Bugetul de stat din nou a fost victima discordiilor politice prin faptul că a fost *încălcată disciplina financiar-bugetară la nivel înalt*. S-a făcut simțit și *eșecul de reformă a justiției*. În pofida promisiunilor făcute încă de AIE-1, în 2011 Moldova nu a înregistrat practic nici un progres palpabil în reforma justiției. De asemenea, a fost remarcată *lipsa de suport politic real pentru consolidarea cadrului instituțional și legislativ de protecție a concurenței*. Iar *decizia de a interzice exportul de grâu* a fost vehement criticată și de exportatori, și de FMI, fiind anulată la câteva luni de la adoptare.

Top-ul celor 5 riscuri economice pentru 2012 începe cu riscul unei *creșteri economice minore sau chiar o recesiune*. De asemenea, *ne așteptăm la o intensificare a infracțiunilor economice*. Din cauza incapacității de a valorifica resursele financiare, ar putea apărea riscul de *reducere a volumului de resurse externe acordate Moldovei pentru finanțarea investițiilor publice*. În 2012 este posibilă *înărutățirea relațiilor Moldovei cu partenerii din CSI*. Tot din top-5 riscuri face parte și *„forțarea” unei remanieri guvernamentale*, care ar putea să amplifice esențial celelalte riscuri evidențiate mai sus.

Materialul complet poate fi accesat la <http://expert-grup.org/?go=biblioteca&n=250>

Acest material este realizat de Centrul Analitic Independent EXPERT-GRUP cu suportul Fundației Est-Europene, din resursele acordate de Guvernul Suediei și Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA prin intermediul Agenției Suedeze pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Fundației Est-Europene, Guvernului Suediei, Sida sau Ministerului Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA.

Ministry of Foreign Affairs
of Denmark
DANIDA